

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ІНСТИТУТ ФІНАНСІВ ТА ПРАВА»

вул. Шевченка 27, оф. 36, м. Полтава 36011, тел.: (091) 301-93-74 факс: (0532) 67-73-38,
www.institute.fl.org, ел. пошта: institute_fl@institute.fl.org, ЄДРПОУ: 38803442

ВИСНОВКИ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗМІНИ МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ ЦІН НА ГАЗ, ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ КМУ ВІД 1 ЖОВТНЯ 2015 Р. № 758

Кабінет Міністрів України, запровадивши зміни до своєї Постанови від 1 жовтня 2015 р. № 758 “ Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов’язків на суб’єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (відносини у перехідний період)”, змінив методику розрахунку цін газ для різних категорій споживачів, згідно з Постановами КМ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.

Ці зміни можна підсумувати в нижченаведеній таблиці:

	В базовій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758		В редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.	
	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів
Було: 6. НАК “Нафтогаз України” до 31 березня 2016 р. (включно) придбаває природний газ відповідно до абзаців першого та третього пункту 5 цього Положення за ціною, визначеною на рівні 1 590 гривень за 1 000 куб. метрів (без урахування податку на додану вартість), що у відповідному випадку збільшена на тариф на послуги з транспортування природного газу у точці входу до газотранспортної системи.	1590	1908	4849	5818,8
Стало: 6. НАК “Нафтогаз України” з 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно) придбаває природний газ відповідно до абзаців першого та третього пункту 5 цього Положення за ціною, визначеною на рівні 4849 гривень за 1000 куб. метрів (без урахування податку на додану вартість), що у відповідному випадку збільшується на тариф на послуги з транспортування природного газу в точці входу до газотранспортної системи.				
Було:				гранична

	В базовій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758		В редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.	
	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів
<p>12. Роздрібні ціни на природний газ для побутових споживачів розраховуються за такою формулою: $Цр = (Цопт \times Кц + Вп + Тт + Тр) \times Кпдв$ (гривень за 1000 куб. метрів),</p> <p>де Цр — роздрібна ціна на природний газ для побутових споживачів;</p> <p>Цопт — регульована оптова ціна на природний газ для постачальника природного газу на території ліцензованої діяльності з розподілу природного газу; Кц — коефіцієнт, що враховує збір у вигляді цільової надбавки до ціни природного газу для споживачів усіх форм власності відповідно до Податкового кодексу України; Вп — максимальна торгова націнка постачальника природного газу із спеціальними обов'язками відповідно до додатка 2; Тт — тариф на послуги з транспортування природного газу, установлений НКРЕКП (без урахування податку на додану вартість); Тр — тариф на послуги з розподілу природного газу, установлений НКРЕКП (без урахування податку на додану вартість); Кпдв — коефіцієнт, що враховує податок на додану вартість, визначений відповідно до Податкового кодексу України.</p> <p>Стало: 12. Роздрібні ціни на природний газ для побутових споживачів та релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) розраховуються за такою формулою: $Цр = (Цопт + Вп + Тт + Тр) \times Кпдв$ (гривень за 1000 куб. метрів), {Абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 872 від 30.10.2015, № 234 від 30.03.2016}</p>	<p>Граничні для 1) для приготування їжі та/або підігріву води 7 188,00 (з 1 жовтня 2015 р. по 31 березня 2016 р.)</p> <p>за обсяг, використани й до 200 куб. метрів природного газу на місяць (включно) 3 600,00</p> <p>за обсяг, використани й понад 200 куб. метрів природного газу на місяць (включно) 7 188,00.</p>	<p>Граничні для 1) для приготування їжі та/або підігріву води 8 625,60 (з 1 жовтня 2015 р. по 31 березня 2016 р.)</p> <p>за обсяг, використани й до 200 куб. метрів природного газу на місяць (включно) 4 320,00</p> <p>за обсяг, використани й понад 200 куб. метрів природного газу на місяць (включно) 8 625,60.</p>	<p>гранична роздрібна ціна на природний газ для побутових споживачів 6 879,00 (3 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно))</p> <p>граничні роздрібні ціни на природний газ для релігійних організацій 3 913,00 (3 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно))</p>	<p>роздрібна ціна на природний газ для побутових споживачів 8 254,80 (3 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно))</p> <p>граничні роздрібні ціни на природний газ для релігійних організацій 4 695,60 (3 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно))</p>

	В базовій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758		В редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.	
	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів
<p>де Цр - роздрібна ціна на природний газ для побутових споживачів або релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності); {Абзац другий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 872 від 30.10.2015; в редакції Постанови КМ № 234 від 30.03.2016}</p> <p>Цопт - регульована оптова ціна на природний газ для постачальника природного газу на території ліцензованої діяльності з розподілу природного газу, що розраховується за такою формулою: $\text{Цопт} = \{(\text{ЦNCG} \times \text{KGCV} \times \text{Кєвро/дол.США}) + (\text{Сф} \times \text{KGCV} \times \text{Кєвро/дол.США}) + (\text{ТВімп} \times \text{KGCV} \times \text{Кєвро/дол.США}) + \text{ТвхГТС}\} \times \text{Кдол.США}$ (гривень за 1000 куб. метрів), {Абзац третій пункту 12 в редакції Постанов КМ № 234 від 30.03.2016, № 315 від 27.04.2016}</p> <p>де ЦNCG - ціна імпортованого природного газу на німецькому газовому хабі (NCG), визначена згідно з даними агентства "Platts European Gas Daily", розділ "Platts European assessments, NetConnect Germany", яку надає суб'єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки; {Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>KGCV - коефіцієнт, який відображає значення співвідношень одиниць енергії (МВт•г) та об'єму (1000 куб. метрів) і визначається відповідно до інформації, наведеної на офіційному веб-сайті оператора газотранспортної системи Словаччини компанії "Eustream, a. s.", який надає суб'єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки; {Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>Кєвро/дол.США - крос-курс євро до долара США, за даними агентства</p>				

	В базовій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758		В редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.	
	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів
<p>“Bloomberg”;</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>Сф - прогнозна вартість транспортування природного газу від німецького газового хабу (NCG) до віртуальної торгової точки на території Словаччини, що визначається як найменша з двох величин: діючих тарифів європейських операторів газотранспортних систем або різниці в цінах на природний газ на віртуальній торговій точці на території Словаччини та на німецькому газовому хабі (NCG), яку надає суб’єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов’язки;</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>ТВімп - вартість транспортування природного газу від віртуальної торгової точки до західного кордону України (вартість “виходу” з газотранспортної системи Словаччини), яку надає суб’єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов’язки;</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>ТвхГТС - тариф на послуги з транспортування природного газу транскордонними газопроводами для точок входу в газотранспортну систему України, установлений НКРЕКП (без урахування податку на додану вартість);</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>Кдол.США - прогнозний обмінний курс гривні до долара США.</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 315 від 27.04.2016}</p> <p>Вп - максимальна торгова націнка постачальника природного газу із спеціальними обов’язками відповідно до додатка 2;</p> <p>{Абзац пункту 12 в редакції Постанови КМ № 234 від 30.03.2016}</p>				
Було: 16. НАК “Нафтогаз України” постачає	1 843,28 (для	2 211,936 (для	4 942,00 (надання	5 930,4 (надання

	В базовій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758		В редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.	
	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., без ПДВ за 1 тис. кубів	Грн., у т.ч. ПДВ за 1 тис. кубів
природний газ виробникам теплової енергії для виробництва теплової енергії за регульованою ціною (без урахування тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, а також податків та зборів, що включаються до вартості природного газу, відповідно до Податкового кодексу України), яка у період з 1 жовтня 2015 р. по 31 березня 2016 р. (включно) визначається для: Стало: 16. НАК “Нафтогаз України” у період з 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно) постачає природний газ виробникам теплової енергії за регульованою ціною (без урахування тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, а також податків та зборів, що включаються до вартості природного газу, відповідно до Податкового кодексу України) з метою ...	виробників теплової енергії, які безпосередньо приєднані до газотранспортної системи) 1 770,74 всіх інших виробників теплової енергії.	виробників теплової енергії, які безпосередньо приєднані до газотранспортної системи) 2 124,888 всіх інших виробників теплової енергії.	послуг з опалення та постачання гарячої води населенню). 2 471,00 а для виробництва теплової енергії для релігійних організацій.	послуг з опалення та постачання гарячої води населенню). 2 965,20 а для виробництва теплової енергії для релігійних організацій.

Підсумок

Обґрунтування непільгового тарифу.			Обґрунтування тарифу, що впливає з Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758 в редакції редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.
Усереднено, грн.		СТРУКТУРА ТАРИФУ	Політично структура тарифу базується не на собівартості плюс суміжні видатки (рента, транспортування та розподільчими трубопроводами, постачання до споживача газопостачальними компаніями), а на планових показниках дефіциту, що виникає внаслідок операційної, інвестиційної та фінансової діяльності НАК “Нафтогаз України”, його дочірніх та асоційованих підприємств, для покриття яких у 2015-му році витрачено державних дотацій на 114 млрд. грн., а на 2016-й рік заплановано державних дотацій на 200 млрд. грн. на рік.
510	7,90%	Середня собівартість власного видобутку ПАТ "Укргазвидобування" (у т.ч. "Полтавагазвидобування"), озвучена Міністром енергетики та вугільної промисловості України Демчишином Володимиром Васильовичем на годині Уряду 10.04.2015 року	
1 080,00	16,73%	Середня рента 29% чи 70% (плата за надра, за нафту, газ та газовий конденсат), (ст. 252.20 Податкового кодексу України).	
83,64	1,30%	середня цільова надбавка (4%)	
294,4	4,56%	Середнє транспортування магістральними трубопроводами, (додаток 2 до постанови НКРЕКП	

Обґрунтування непільгового тарифу.		Обґрунтування тарифу, що впливає з Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758 в редакції редакції Постанов КМУ № 872 від 30.10.2015 р. та № 234 від 30.03.2016 р.
		від 03.03.2015 № 503).
361,8	5,60%	Середньозважений тариф транспортування розподільчими трубопроводами приватними газорозподільчими компаніями
90,3	1,40%	усереднен постачання до споживача приватними газопостачальними компаніями
584,22	9,05%	ПДВ 20%
3 451,80	53,47%	усереднений дохід апарату НАК "Нафтогаз України" (для розрахунків з фінансовими кредиторами).
6 456,16	100%	усього тариф, без урахування змішування (з урахуванням: 7 503 грн.)

Для забезпечення політичних цілей формально в структурі тарифу газу внутрішнього виробника для побутових споживачів та релігійних організацій закладено коефіцієнти, що походять від:

- ЦNCG - ціна імпортованого природного газу на німецькому газовому хабі (NCG), визначена згідно з даними агентства "Platts European Gas Daily", розділ "Platts European assessments, NetConnect Germany", яку надає суб'єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки;
- KGCV - коефіцієнт, який відображає значення співвідношень одиниць енергії (МВт•г) та об'єму (1000 куб. метрів) і визначається відповідно до інформації, наведеної на офіційному веб-сайті оператора газотранспортної системи Словаччини компанії "Eustream, a. s.", який надає суб'єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки
- Кєвро/дол.США - крос-курс євро до долара США, за даними агентства "Bloomberg",
- Сф - прогнозна вартість транспортування природного газу від німецького газового хабу (NCG) до віртуальної торгової точки на території Словаччини, що визначається як найменша з двох величин: діючих тарифів європейських операторів газотранспортних систем або різниці в цінах на природний газ на віртуальній торговій точці на території Словаччини та на німецькому газовому хабі (NCG), яку надає суб'єкт ринку природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки.

Дивлячись на формули за межами їх формального використання, щоб виправдати політичну доцільність усунення дотаційності НАК «Нафтогаз України» та його дочірніх та асоційованих підприємств, на 2016-й рік заплановано оформлення субсидій для населення на 54 млрд. грн., а на 2017-й рік - понад 70 млрд. грн.

Навіть в інвалютному вимірі для природного газу, середня собівартість видобутку якого в Україні становить 18 доларів США, українському споживачеві встановлено ціну, **еквівалентну 238,74 долларам США**, у т.ч. ПДВ 20%, у випадку закупівлі газу тепlopостачальними компаніями. Для порівняння середні ціни газу у країнах Євросоюзу становлять близько 100 євро, або 130 доларів США, а імпортний газ з території Російської Федерації може бути придбаний по 160 доларів США. До того ж, у Меморандумі з МВФ, підписаному КМУ у 2008-му році, було передбачено урівняння цін на газ для всіх категорій споживачів. Проте не зрозуміло, чому релігійні організації отримали від НКРЕКП такі преференції у 2016-му році (еквівалент 119,37 доларів США). А громадяни-споживачі мали пільговий тариф від гарантованих постачальників, оскільки саме ці громадяни створили газовидобувну інфраструктуру активів, які НАК "Нафтогаз України" безкоштовно отримав у власність.

Проте, якщо система субсидій спрацює повністю ефективно, удар, завданий таким не виправдано високим рівнем цін на газ, що не відповідає показникам наявних доходів на душу населення в розрізі регіонів, може бути амортизований:

- 1) як для теплопостачання,
- 2) так і для гарячого водопостачання та водовідведення.

Водночас, економічна складова тарифів є набагато гіршою за соціальну. **Житлово-комунальне господарство, яке у багатьох випадках знаходиться у власності, або і у спільній власності територіальних громад, від нових тарифів та від отримуваних субсидій не отримає зовсім нічого.**

Цифри, визначені у новій редакції Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758, наприклад, щодо собівартості газу 5 930,4 грн., у т.ч. ПДВ 20%, для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню), були перенесені ліцензіатами НКРЕКП до складу економічно обґрунтованих тарифів, що подаються на розгляд до НКРЕКП, Положення про яку затверджене Указом Президента України від 10 вересня 2014 року № 715/2014

Таблиця. Теплопостачальні підприємства, які є ліцензіатами НКРЕКП на території Полтавської області

Назва підприємства	витрати на паливо з ПДВ20%, грн/Гкал	Витрати на паливо / % повна собівартість (тариф)		
		Для потреб населення	Для потреб бюджетних установ	Для потреб інших споживачів
КВП "Комсомольськтеплоенерго"	1084,37	2014		89,05%
		2015	72,01%	87,33%
		2016	82,89%	
КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	433,75	2014		46,23%
		2015		49,03%
		01.05.2015	26,40%	47,97%
		2016	33,80%	
КПТГ "Гадячтеплоенерго"	1 080,48	2014		86,38%
		2015	73,19%	89,79%
		2016	84,10%	
ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	1133,12	2014		84,91%
		2015	66,98%	88,52%
		2016	80,09%	
ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	1103,20	2014		
		2015		87,17%
		01.05.2015	63,04%	85,20%
		2016	77,72%	
ПАТ "Полтаваобленерго" (Кременчуцька ТЕЦ)	0,00	2014	0,00%	0,00%
		2015	0,00%	0,00%
		2016	0,00%	0,00%
ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго" 90 385 особових рахунків в:	459,42	2014	52,98%	87,04%
		2015	70,68%	85,30%
		2016	78,43%	
- м. Полтаві, м. Карлівці, - смт. Котельва, смт. Машівка, - смт. Решетилівка				

Джерело: НКРЕКП.

Крім Кременчуцької ТЕЦ ПАТ «Полтаваобленерго», єдиного приватизованого теплопостачального підприємства на території Полтавської області, що регулюється Законом України від 5 квітня 2005 року N 2509-IV «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу», всі інші комунальні підприємства у Постановах НКРЕКП прирівняли економічно обґрунтований тариф до собівартості, зафіксувавши чергове зростання питомої ваги затрат на паливо у складі тарифу для потреб населення у діапазоні від 78,43% (ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго") до 84,10% (КПТГ "Гадячтеплоенерго")¹.

Отже, з осені 2016-го року для багатоквартирних будинків у Полтавській області, обладнаних приладами будинкового обліку, тарифи на тепло вкотре зростуть ще від 23,7% до 97,6%:

	2016 - ТАРИФ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, загалом (09.06.16)	грн/Гкал, без ПДВ	грн/Гкал, з ПДВ ²	% приріст до 2015-го року ³	Гкал., для потреб населення
1	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	1 090,10	1 308,13	+97,6%	176 482
2	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	1 069,24	1 283,09	+57,9%	154 984
3	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	1 070,57	1 284,68	+62,7%	35 740
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	1 179,05	1 414,86	+57,0%	84 367
5	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	1 182,87	1 419,44	+51,3%	54 168
6	ПАТ "Полтаваобленерго" (Кременчуцька ТЕЦ)	966,79	1 160,15	+23,7%	760 126
7	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	1 113,69	1 336,43	+95,1%	763 528
	ЗАГАЛОМ, ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				2 029 395

Джерело: НКРЕКП

А для багатоквартирних будинків у Полтавській області, не обладнаних приладами будинкового обліку, тарифи на тепло вкотре зростуть ще від 83,3% до 105,5%:

	2016 - ТАРИФ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, загалом (09.06.16)	грн/м ² на рік, з ПДВ	% приріст до 2015-го року
1	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	33,11	92,6%
2	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	31,11	90,9%
3	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	31,68	96,7%
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	39,67	89,8%
5	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	35,33	83,3%
6	ПАТ "Полтаваобленерго" (Кременчуцька ТЕЦ)	30,32	105,5%
7	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	30,26	103,6%

Джерело: НКРЕКП

¹ Крім КП "Теплоенерго" (м. Кременчук), де питома вага затрат на паливо у складі тарифу для потреб населення зросла від 26,40% до 33,80% собівартості, тобто тарифу, внаслідок відмінної технології виробництва тепла.

² Платники податку, які постачають теплову енергію, газ природний (крім скрапленого), у тому числі надають послуги з його транспортування та постачання, надають послуги з водопостачання, водовідведення чи послуги, вартість яких включається до складу квартирної плати чи плати за утримання житла, фізичним особам, бюджетним установам, не зареєстрованим як платники податку, а також житлово-експлуатаційним конторам, квартирно-експлуатаційним частинам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, іншим платникам податку, які здійснюють збір коштів від зазначених покупців з метою подальшого їх перерахування продавцям таких товарів (надавачам послуг) у рахунок компенсації їх вартості, визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом. Джерело: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/217580.html>.

³ Ще у 2014-му році Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 16.05.2014 № 524 «Про встановлення тарифів на теплову енергію» затвердила **1013,65** грн./Гкал (без ПДВ), для потреб інших споживачів – 1013,65 грн./Гкал (без ПДВ), або **1216,38 грн. з ПДВ**. А Постанова Національної комісії про державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 653 та № 699 від 28.11.2014 р.:

для бюджетних установ - тариф на теплову енергію 1202,90 грн./Гкал (без ПДВ), тариф на послугу з централізованого постачання води - 63,84 грн. за 1 куб.м. (без ПДВ).

для потреб інших споживачів (крім населення) - тариф на теплову енергію - тариф на теплову енергію 1202,90 грн./Гкал (без ПДВ), тариф на послугу з централізованого постачання води - 63,84 грн. за 1 куб.м. (без ПДВ).

Також зростуть тарифи на гарячу воду, внаслідок зростання послуг на підігрів, яка постачається теплопостачальними компаніями:

		за умови підключення рушникосушиль-ників до системи гарячого водопостачання	за умови відсутності рушникосушиль-ників
	ТАРИФИ НА ПІДІГРІВ ВОДИ	грн/м3	грн/м3
1	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	79,48	73,35
2	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	75,79	70,20
3	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	91,74	86,33
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	83,26	76,93
5	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	77,25	71,60
6	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	73,67	67,86
7	ПуАТ "Полтаваобленерго"	67,38	62,10

Джерело: НКРЕКП

		ЗРОСТАННЯ З 01.07.2016 РОКУ	ЗРОСТАННЯ З 01.07.2016 РОКУ
1	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	+86,87%	+85,73%
2	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	+54,05%	+53,36%
3	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	+57,50%	+59,93%
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	+47,08%	+46,24%
5	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	+49,23%	+48,29%
6	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	+51,13%	+50,56%
7	ПуАТ "Полтаваобленерго"	+60,48%	+59,73%

Джерело: НКРЕКП

Складова виробничих інвестицій для багатьох підприємств інфраструктури ЖКГ у тарифах більшості підприємств залишається вкрай незначною:

	ЛЦЕНЗІАТИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ,	2016 загалом (09.06.16), на розвиток виробництва (виробничі інвестиції), тис. грн., у т.ч. ПДВ20%	2016 загалом (09.06.16), на розвиток виробництва (виробничі інвестиції), грн/Гкал., у т.ч. ПДВ20%	2016 загалом (09.06.16), % тарифу
1	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	2 716,81	15,39	1,20%
2	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	0,00	0,000	0,00%
3	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	163,07	4,56	0,40%
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	71,65	0,85	0,06%
5	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	523,84	9,67	0,70%
6	ПАТ "Полтаваобленерго" (Кременчуцька ТЕЦ)	0,00	0,000	0,00%
7	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	35 649,22	46,692	3,49%

Джерело: НКРЕКП

А це значить, що на більшості підприємств не буде закуповуватись нове котельне обладнання, не будуть встановлюватись будинкові прилади обліку теплової енергії (лічильники), не будуть встановлюватись індивідуальні тепlopункти, що могло б стимулювати заходи з енергозбереження та енергоефективності і в результаті зменшити споживання тепла. Без будинкових приладів обліку, споживачі (у т.ч. ОСББ), які купують тепло в розрахунку на квадратний метр, а не на гікалорію, не можуть встановити фактичні обсяги споживання теплової енергії, зокрема, населенням, і не мають стимулу вкладатись в енергоефективні заходи, навіть за умов відшкодування 40% процентної ставки.

Таблиця. Норми споживання тепла для населення також викладено у Постановах НКРЕКП:

	ЛЦЕНЗІАТИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ,	2016 загалом (09.06.16), гкал для потреб населення	2015, для потреб бюджетних установ	2015, Для потреб інших споживачів
1	КВП "Комсомольськтеплоенерго"	176 482	20 259	9 170
2	КП "Теплоенерго" (м. Кременчук)	154 984	21 398	12 419
3	КПТГ "Гадячтеплоенерго"	35 740	6 110	1 788,00
4	ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго"	84 367	27 403	12 559
5	ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго"	54 168	15 644	3 770
6	ПАТ "Полтаваобленерго" (Кременчуцька ТЕЦ)	760 126	23 824	640 058
7	ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго"	763 528	117 299	42 793
	ЗАГАЛОМ, ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ	2 029 395	231 937	722 557

Джерело: НКРЕКП

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО ЕФЕКТУ.

Кореляція між тарифами та показниками соціально-економічного та регіонального розвитку Полтавщини, що вимірюються наявними доходами населення та валовим регіональним продуктом, є взагалі відсутніми.

Соціально-економічний ефект

Єдиним соціально-економічним виправданням для споживачів житлово-комунальних послуг створеної системи оформлення субсидій могло б бути спрямування частини тарифу на інфраструктуру підприємств житлово-комунального господарства. Натомість, вкотре констатуємо за рахунок стрімкого зростання цін, бачимо намагання вирішити проблеми управління природними монополіями, а підприємства житлово-комунального господарства надалі працюватимуть з нульовою інвестиційною складовою.

Оскільки Кабінет Міністрів України та НКРЕКП почали прив'язувати ціни для населення, бюджетних установ та інших юридичних осіб на газ внутрішнього виробництва до інвалютних котирувань ціни імпортованого природного газу на німецькому газовому хабі (NCG), визначеної згідно з даними агентства "Platts European Gas Daily", розділ "Platts European assessments, то прозорість видобувних підприємств стане ще меншою.

Дотаційність НАК "Нафтогаз України", його дочірніх та асоційованих підприємств, може бути зменшена шляхом збільшення ефективності показників операційної, фінансової та інвестиційної діяльності НАК "Нафтогаз України" та його видобувних підприємств.

Аналогічний підхід буде запроваджено НКРЕКП і для вугілля українського виробництва для українських споживачів, що закуповується ТЕС (ТЕЦ), наслідком чого стане зростання цін на електроенергію як для населення, так і для юридичних осіб⁴.

Регіональний ефект: 0,00 грн. від рентних платежів та відсутність диференціювання собівартості.

На Полтавщині 2015-го року видобуто 37,03% українського газу.

⁴ Джерело: <http://nerc.gov.ua/?news=5203>.

Таблиця. Всеукраїнське споживання природного газу у 2015-му році (для всіх категорій споживачів)

	млрд. кубометрів
Споживання	33,8
у т.ч за рахунок виробництва внутрішнього видобутку (з яких видобуток у Полтавській області)	19,9 (7,369)
- з них компаніями державної форми власності (ПуАТ "Укргазвидобування" НАК "Нафтогаз України", ПуАТ "Укрнафта" НАК "Нафтогаз України")	14,5
- з них компаніями приватної форми власності	5,4
у т.ч за рахунок імпорту	13,9

Джерело: <http://nerc.gov.ua/?news=5203>.

Департамент економіки Полтавської обласної державної адміністрації.

Відповідно до Кодексу України "Про надра", Полтавською обласною радою Державній службі геології та надр погоджено 100 спец. дозволів на використання надр нафтогазовидобувним підприємствам.

	Інше	Вивчення	Видобування
Усього спеціальних дозволів	2	30	68

Джерело: Державна служба геології та надр України

П'ятдесят вісім спецдозволів погоджено компаніям державної форми власності.

Дійсних спецдозволів у компаній державної форми власності		
Усього держ. ф. влі	вивчення держ. форми власності	видобування держ. форми влі
58	10	48, у т.ч. за договорами про спільну діяльність

Згідно пункту 4 частини першої статті 9-1 Кодексу України від 27 липня 1994 року N 132/94-ВР «Про надра» до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських рад у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законодавчими актами належить «розподіл між відповідними місцевими бюджетами плати за користування надрами⁵». А відповідно до статті 31 Кодексу України «Про надра», «плата за користування надрами, що надходить до бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів і міських бюджетів міст Києва та Севастополя, розподіляється між місцевими бюджетами відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами». Проте рентна плата, визначена підпунктом 14.1.217 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України в редакції Закону № 71-VIII від 28.12.2014, що надходить від видобування трьох корисних копалин загальнодержавного значення (нафти, газу та газового конденсату), закріплена у ст. 29, 64, 66 та 69 Бюджетного кодексу України, законодавчо вилучена з системи міжбюджетного розподілу між одиницями державного та трьох рівнів адміністративно-територіального устрою та державним бюджетом України.

Таким чином, на території Полтавської області 766 експлуатаційних свердловин на 68-ми родовищах у 2015-му р. дали у 2015-му році рентних платежів на суму 15 488 800 тис. грн. рентної плати, з яких до жодного з бюджетів трьох рівнів адміністративно-територіального устрою місцевого самоврядування не було сплачено абсолютно нічого. Законом України від 24.12.2015 р. № 909-VIII ставки ренти на природний газ, видобутий з покладів до 5000 метрів, у 2016-му році було зменшено з 70% до 29% від видобутку.

⁵ рентна плата - загальнодержавний податок, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання води; за спеціальне використання лісових ресурсів; за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України; {Підпункт 14.1.217 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України в редакції Закону № 71-VIII від 28.12.2014}.

На додаток, Кабінет Міністрів України та НКРЕКП, не застосовуючи принцип “собівартість +” для закупівель газу підприємствами житлово-комунального господарства, а визначивши граничну ціну газу на рівні 5 930,4 грн., у т.ч. ПДВ 20%, дав можливість представникам нафтогазовидобувних підприємств пропонувати ціну газу полтавським підприємствам комунальної теплоенергетики, без огляду на нижчу собівартість для транспортування та розподілу газу.

Тарифи на на транспортування природного газу магістральними трубопроводами та послуги розподілу природного газу приватизованими газопостачальними та газорозподільчими компаніями також встановлено НКРЕКП.

Таблиця.

	Рівні тарифів на транспортування природного газу магістральними трубопроводами, установлені з 1 квітня 2016 року	Тариф на транспортування природного газу магістральними трубопроводами ПАТ "Укртрансгаз" на території ліцензованої діяльності газорозподільного підприємства*, без ПДВ	Тариф на транспортування природного газу магістральними трубопроводами ПАТ "Укртрансгаз" на території ліцензованої діяльності газорозподільного підприємства*, у т. ПДВ
3	ПАТ "Гадячгаз"	152,6	183,12
15	ПАТ "Кременчукгаз"	527,6	633,12
17	ПАТ "Лубнигаз"	1,6	1,92
24	ПАТ "Полтавагаз"	6	7,2

Джерело: Тарифи встановлені постановою НКРЕКП від 29.12.2015 № 3159 «Про встановлення загального тарифу на транспортування природного газу, тарифів на транспортування природного газу магістральними та розподільними трубопроводами» (зі змінами внесеними постановами НКРЕКП від 24.03.2016 № 420 та від 31.03.2016 № 552)

Таблиця. Рівні тарифів на послуги розподілу природного газу, установлені з 1 квітня 2016 року

№	Назва підприємства	Тариф на послуги розподілу природного газу (без ПДВ), грн за 1000 м ³	Тариф на послуги розподілу природного газу (у т.ч. ПДВ 20%), грн за 1000 м ³	Постанови НКРЕКП від 24.03.2016 "Про встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу для ..."*
3	ПАТ "Гадячгаз"	580,1	696,12	423 (зі змінами внесеними постановою НКРЕКП від 31.03.2016 № 553)
15	ПАТ "Кременчукгаз"	205,1	246,12	434,0
17	ПАТ "Лубнигаз"	731,1	877,32	436 (зі змінами внесеними постановою НКРЕКП від 31.03.2016 № 554)
24	ПАТ "Полтавагаз"	726,7	872,04	443,0
Середньозважений тариф по Україні на транспортування природного газу розподільними трубопроводами		513,7	616,44	Постанова НКРЕКП від 29.12.2015 № 3159 «Про встановлення загального тарифу на транспортування природного газу, тарифів на транспортування природного газу магістральними та розподільними трубопроводами» (зі змінами внесеними постановами НКРЕКП від 24.03.2016 р.)

Джерело: НКРЕКП

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ВПЛИВУ НА ТАРИФОУТВОРЕННЯ.

Частина третя статті 16 Закону України Закону України 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування» визначила, що «матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають у управлінні районних і обласних рад».

Відповідно до п. 37 ст. 43 Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування», «встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються підприємствами, що перебувають у спільній власності територіальних громад, представництво інтересів яких здійснює відповідна районна чи обласна рада, а також суб'єктами господарювання, що здійснюють управління (експлуатацію) цілісними майновими комплексами таких підприємств.»

А відповідно до пункту 4 частини першої статті 5 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» (до повноважень центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства належить “розроблення в межах повноважень системи нормативно-правових актів щодо формування цін/тарифів на житлово-комунальні послуги (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), стандартів, нормативів, норм, порядків та правил у сфері житлово-комунальних послуг, а також щодо експлуатації, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду”.

Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 5 & абзацу другого частини третьої статті 5 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» «1. Виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішуються такі питання: 37) встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються підприємствами, що перебувають у спільній власності територіальних громад, представництво інтересів яких здійснює відповідна районна чи обласна рада, а також суб'єктами господарювання, що здійснюють управління (експлуатацію) цілісними майновими комплексами таких підприємств»... . Такими об'єктами спільної власності, що перебувають в управлінні Полтавської обласної ради, є ОКВПТГ "Лубнитеплоенерго", ОКВПТГ "Миргородтеплоенерго" та ПОКВПТГ "Полтаватеплоенерго".

Витяги з Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги»: ... Стаття 7. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг

1. До повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить:

2) встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону;

3) затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних ... послуг, контроль за їх дотриманням;... розроблення в межах повноважень системи нормативно-правових актів щодо формування цін/тарифів на житлово-комунальні послуги (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), стандартів, нормативів, норм, порядків та правил у сфері житлово-комунальних послуг, а також щодо експлуатації, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, формує в межах своєї компетенції державну політику щодо встановлення цін на електроенергію і природний газ, тарифів на їх транспортування та постачання підприємствам і організаціям, які виробляють та надають житлово-комунальні послуги населенню.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, є державним колегіальним органом, що здійснює регулювання діяльності у сфері теплопостачання (крім діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії та/або використовують нетрадиційні або поновлювані джерела енергії), централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до частини другої статті 31 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», «виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів».

Відповідно до частини третьої статті 31 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», «органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

При встановленні цін/тарифів на послуги, які виробляються суб'єктами природних монополій, діяльність яких регулюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, та національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до законодавства, повноваження органів місцевого самоврядування поширюються виключно на тариф (складову тарифу), який (яка) не підлягає встановленню цими національними комісіями».

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», «у разі встановлення органом місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможливує отримання прибутку, орган, який їх затвердив, зобов'язаний відшкодувати з відповідного місцевого бюджету виконавцям/виробникам різницю між встановленим розміром цін/тарифів та економічно обґрунтованими витратами на виробництво цих послуг».

Відповідно до частини п'ятої статті 31 Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», «видатки на відшкодування втрат підприємств, що пов'язані із встановленням тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможливує отримання прибутку, фінансуються за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету».

Зрозуміло, що Полтавський обласний бюджет, що має нетрансферні доходи менше мільярда гривень на рік, не може компенсувати різницю між так званими економічно обґрунтованими тарифами та такими, які б міг затвердити орган місцевого самоврядування відповідно до Закону України від 24 червня 2004 року N 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги».

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ РАДІ

Економічно обґрунтовані витрати на виробництво та надання житлово-комунальних послуг було спотворені новою редакцією Постанови КМУ від 1 жовтня 2015 р. № 758 “ Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (відносини у перехідний період)”, що змінила методику розрахунку цін газ для різних категорій споживачів. В основу методики було покладено інтереси НАК «Нафтогаз України», її дочірніх та асоційованих підприємств, а не підприємств інфраструктури житлово-комунального господарства, також як і споживачів та органів місцевого самоврядування.

Можливий план дій для органу місцевого самоврядування:

1. Звернутись до Кабінету Міністрів України з пропозицією проіндексувати наявні доходи населення, зокрема, у бюджетному та позабюджетному державному та комунальному секторах економіки, **шляхом монетизації субсидій**, що надасть споживачеві вклади оборотні кошти на власний розсуд між автономним та централізованим опаленням, що значною мірою опосередковано субсидує приватизовані за безцінь газопостачальні та газорозподільчі компанії (ПАТ "Полтавагаз", ПАТ "Лубнигаз", ПАТ "Кременчукгаз", ПАТ "Гадячгаз", тощо).

2. Звернутись до Міністерства фінансів України та до Кабінету Міністрів України з пропозицією звільнити послуги постачання теплової енергії та гарячої води від оподаткування податком на додану вартість за основною ставкою 20%, шляхом внесення змін до абзацу першого підпункту 197.1.14 пункту 197.1 статті 197 Податкового кодексу України, з метою стимулювання споживання теплової енергії та гарячої води.
3. Звернутись до Кабінету Міністрів України та до НКРЕКП з пропозицією передбачити інвестиційну складову в тарифах теплопостачальних компаній за рахунок зменшення цін на газ, з метою встановлення фактичних обсягів споживання теплової енергії, зокрема, населенням, за допомогою будинкових приладів обліку. Це, зрештою, дозволить зменшити норми споживання.
4. Прийняти рішення Полтавською обласною радою про затвердження Положення про Порядок міжбюджетного розподілу частини плати, визначеної п. 4 статті 66 Бюджетного кодексу України у розмірі 25%, за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення, на виконання пункту 4 статті 9-1 та статті 31 Кодексу України “Про надра”
5. Констатувати неприпустимість зарахування 100% плати за користування надрами для видобування вуглеводнів, до Державного бюджету України, без подальшого розщеплення ренти на регіональний та місцевий рівні та підтримати законопроекти на кшталт № 3038 та 3038-1, які кумулятивно пропонують розщеплення 5% та 10% на місцеве самоврядування, так і перспективи урівняння усіх корисних копалин загальнодержавного значення в системі міжбюджетних відносин. За рахунок розщепленої ренти фінансувати природоохоронні та ресурсозберігаючі заходи на державному, регіональному та місцевому рівнях у Полтавській області, зокрема, у т.ч. за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища та фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області.
6. Погоджувати надання спецдозволів на користування надрами для видобутку корисних копалин загальнодержавного значення лише у випадках, якщо подальша господарська діяльність здійснюватиметься відокремленими підрозділами суб’єктів господарювання, які сплачують податок на доходи фізичних осіб на території Полтавської області.
7. Запровадити платежі від надрокористувачів за геологічне вивчення надр, яким у випадку з вуглеводнями охоплено 15% території Полтавської області (близько 4 321,72 квадратних кілометрів).

З найкращими,

Любич Андрій Васильович
Голова правління

Додаток 1. Фінансово-економічні показники нафтогазовидобувної галузі в розрізі адміністративно-територіальних одиниць Полтавської області

	назва адм.-тер. одиниці Полтавської області	кв. км.	% площ за спецдозволами	% площі адм-тер. одиниці	% Полтавської області	Кількість спецдозволів в адм-тер. одиниці	Населення адм.-тер. одиниці	Кількість експл. свердловин	газ, млн. кубометрів, 2015	газовий конденсат + нафта, тис. тонн, 2015	рента, видобуток вуглеводнів 2014, тис. грн.	рента, видобуток вуглеводнів 2015, тис. грн.
1	Лохвицький р-н	758,26	10,57%	58,33%	2,64%	11	43 745	205	1 856,6	216,7	1 960 500,0	4 855 400,0
2	Миргородський р-н	721,78	10,06%	47,18%	2,51%	14	32 515	18	421,3	17,7	93 600,0	102 000,0
3	Новосанжарський р-н	688,81	9,60%	52,99%	2,40%	18	34 814	89	161,6	66,0	449 600,0	471 700,0
4	Шишацький р-н	626,22	8,73%	79,27%	2,18%	12	20 524	20	750,8	30,8	648 200,0	1 875 000,0
5	Гадяцький р-н	586,54	8,17%	36,77%	2,04%	17	54 008	79	1256,9	155,6	1 203 200,0	2 984 300,0
6	Семенівський р-н	495,20	6,90%	38,09%	1,72%	1	25 803	1			600,0	2 800,0
7	Зіньківський р-н	437,84	6,10%	32,19%	1,52%	11	34 988	44	377,8	17,1	159 500,0	659 300,0
8	Полтавський р-н	427,44	5,96%	33,95%	1,49%	10	67 370	68	523,0	24,3	250 400,0	1 324 700,0
9	Диканський р-н	381,78	5,32%	54,54%	1,33%	7	19 170	26	222,0	18,5	84 100,0	190 900,0
10	Великобагачанський р-н	377,36	5,26%	37,74%	1,31%	6	25 327	1			600,00	2 800,00
11	Решетилівський р-н	376,06	5,24%	37,27%	1,31%	8	26 496	4	32,7	0,7	5 100,0	19 300,0
12	Котелевський р-н	279,51	3,90%	20,55%	0,97%	7	19 757	59	725,5	39,4	429 500,0	995 600,0
13	Чутівський р-н	265,00	3,69%	30,78%	0,92%	3	23 274	33	182,3	4,5	71 100,0	304 100,0
14	Машівський р-н	248,05	3,46%	27,90%	0,86%	9	19 783	68	422,3	39,2	335 000,0	644 600,0
15	Чорнухинський р-н	220,38	3,07%	32,31%	0,77%	6	11 644	8	18,9	5,1	34 300,0	76 400,0
16	Карлівський р-н	145,80	2,03%	17,07%	0,51%	7	34 185	42	415,8	6,0	217 000,0	979 900,0
17	Кобеляцький р-н	139,83	1,95%	7,67%	0,49%	2	42 842	1	1,8			
18-31	Глобинський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	44 423					
18-31	Гребінківський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	22 731					
18-31	Козельщинський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	19 854					
18-31	Кременчуцький р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	40 380					
18-31	Лубенський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	32 415					
18-31	Оржицький р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	24 454					
18-31	Пирятинський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	31 999					
18-31	Хорольський р-н	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	34 952					
18-31	м. Полтава	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	294 962					
18-31	м. Комсомольськ	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	51 958					
18-31	м. Кременчук	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	225 216					
18-31	м. Лубни	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	47 827					
18-31	м. Миргород	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	41 267					

	назва адм.-тер. одиниці Полтавської області	кв. км.	% площ за спецдозволами	% площі адм-тер. одиниці	% Полтавської області	Кількість спецдозволів в адм-тер. одиниці	Населення адм.-тер. одиниці	Кількість експл. свердловин	газ, млн. кубометрів, 2015	газовий конденсат + нафта, тис. тонн, 2015	рента, видобуток вуглеводнів 2014, тис. грн.	рента, видобуток вуглеводнів 2015, тис. грн.
18-31	м. Гадяч	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0	24 187					
	всього на користування надрами для 3-х корисних копалин задерж. значення	7 175,85			24,96%							
	Полтавська область	28 748,00			100%		1 472 870	766	7 369	642	5 942 300	15 488 800,0

Додаток 2. Деякі нормативно-правові акти.

Додатки до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

від 09.06.2016 № 1060 (структура тарифу на теплову енергію комунального підприємства «Теплоенерго» (м. Кременчук)),

від 09.06.2016 № 1059 (структура тарифу на теплову енергію комунального підприємства теплового господарства «Гадячтеплоенерго»),

від 09.06.2016 № 1058 (структура тарифу на теплову енергію комунального підприємства теплового господарства «Гадячтеплоенерго»)

від 09.06.2016 № 1057 (структура тарифу на теплову енергію обласного комунального виробничого підприємства теплового господарства «Лубнитеплоенерго»),

від 09.06.2016 № 1056 (структура тарифу на теплову енергію обласного комунального виробничого підприємства теплового господарства «Миргородтеплоенерго»),

від 09.06.2016 № 958 (структура тарифу на теплову енергію публічного акціонерного товариства «Полтаваобленерго»),

від 09.06.2016 № 957 (структура тарифу на теплову енергію полтавського обласного комунального виробничого підприємства теплового господарства «Полтаватеплоенерго»).

У редакції постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 09 червня 2016 року № 1101):

додаток 102 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню Полтавським обласним комунальним виробничим підприємством теплового господарства "Полтаватеплоенерго"),

додаток 103 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню комунальним виробничим підприємством "Комсомольськтеплоенерго"),

додаток 104 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню обласним комунальним виробничим підприємством теплового господарства "Миргородтеплоенерго"),

додаток 105 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню обласним комунальним виробничим підприємством теплового господарства "Лубнитеплоенерго"),

додаток 106 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню комунальним підприємством теплового господарства "Гадячтеплоенерго"),

додаток 107 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню комунальним підприємством "Теплоенерго" (м. Кременчук)),

додаток 108 до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31 березня 2015 року № 1171 (структура одноставкових тарифів

на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню публічним акціонерним товариством "Полтаваобленерго").

Розпорядження голови Полтавської облдержадміністрації від 14.04.2011 №158 «Про порядок розробки, проходження експертизи, фінансування та моніторингу виконання регіональних цільових (комплексних) програм».

Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні».

Закон України від 09.07.2010 № 2479-VI «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» (згідно п.2.Ст. 2.Закону «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг: «Порядок організації діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, визначається Законом України "Про природні монополії")».

Закон України від 20.04.2000 № 1682-III «Про природні монополії».

Закон України від 01.06.2000 № 1775-III «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Закон України від 02.06.2005 № 2633-IV «Про теплопостачання».

Закон України від 10.01.2002 № 2918-III «Про питну воду та питне водопостачання».

Закон України від 01.06.2000 № 1775-III «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Закон України «Про місцеві державні адміністрації» (керуючись статтею 6, пунктом 5 частини першої статті 13, пунктами 5, 6 статті 16, пунктом 9 статті 21, пунктом 1 частини першої статті 39, частиною першою статті 41, розпорядженнями голів обласних державних адміністрацій затверджуються ліцензії на провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання):

Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги». Відповідно до підпункту 1 пункту 1 статті 13 Закону України від 24.06.2004 № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», централізоване постачання холодної та гарячої води та водовідведення функціонально є однією з комунальних послуг.

Закон України від 05.04.2007 № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI «Про ціни і ціноутворення».

Закон України від 10.01.2002 № 2918-III «Про питну воду та питне водопостачання» (2918-14) – ст. 29.

Закон України від 21.10.2010 № 2624-VI «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності»

Закон України від 05.04.2007 № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 року № 1698 «Про затвердження переліку органів ліцензування».

Постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2001 № 756 «Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності».

Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2011 № 1755 «Про строк дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу».

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2012 року № 919 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)».

Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 750 "Про затвердження порядків зарахування коштів на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків за інвестиційними програмами, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення".

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1994 р. N 733 «Про ціноутворення в умовах реформування економіки».

Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР «Про звернення громадян».

Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ «Про захист прав споживачів».

Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Закон України від 11.01.2001 № 2210-ІІІ «Про захист економічної конкуренції».

Закон України від 05.03.1998 № 187/98-ВР «Про відходи».

Закон України від 5 квітня 2005 року N 2509-ІV «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».

Закон України від 21.10.2010 № 2624-VI «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».

Закон України від 1 липня 2010 року N 2404-VI «Про державно-приватне партнерство»:

Указ Президента України від 10 вересня 2014 року № 715/2014 «Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Постанова КМУ від 02 квітня 2009 р. № 401 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних програм модернізації систем теплопостачання».

Постанова КМУ № 409 від 06.08.2014 “Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування”.

[Постанова КМУ від 9 грудня 1999 р. № 2246 «Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання».](#)

Постанова Кабінету Міністрів України від 14 липня 2010 року № 621 “Про посилення соціального захисту населення під час оплати житлово-комунальних послуг”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення».

Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 750 "Про затвердження порядків зарахування коштів на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків за інвестиційними програмами, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення"

Постанова КМУ від 1 червня 2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги»

ПОРЯДОК формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення.

ПОРЯДОК формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем).

Постанова КМУ від 17.02.2010 № 151 «Про затвердження Порядку проведення перерахунків розміру плати за надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості».

Постанова КМУ від 17 листопада 1997 р. N 1269 «Про програму розвитку водопровідно-каналізаційного господарства».

Наказ Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 05.07.1995 № 30, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.07.1995 за № 231/767 «Правила технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України».

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.07.2010 за № 452/17747, Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 15.11.2004 N 205 (z1556-04) «Про затвердження порядку розроблення та затвердження технологічних нормативів використання питної води».

Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 N 190 «Про затвердження Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України».

Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 14.05.2008 N 126 «Про затвердження Методики розроблення технологічних нормативів використання питної води житлово-експлуатаційними підприємствами й організаціями».

[ДБН В.2.5-67.](#)

ДБН В.2.5-39:2008 «Теплові мережі».

ДБН В.2.6-31:2006 «Конструкції будинків і споруд. Теплова ізоляція будівель».

Рішення проекту з реалізації вимог щодо енергозбереження та енергетичної ефективності будинків згідно з загальними принципами ДБН В.1.2-11.

Вимоги встановлюються замовником у "Завданні на проектування" згідно з додатком Д ДБНА.2.2-3.

До розділу "Енергоефективність" додається енергетичний паспорт будинку згідно з ДБН В.2.6-31.

СНіП 2.04.05-91 Опалення, вентиляція та кондиціонування.

КТМ 204 України 244-94 «Норми та вказівки по нормуванню витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби в Україні».